

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY SAULE (SUN)
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

An American Newspaper published in the Lithuanian Language,
that circulates thruout the U. S. A., and Foreign Countries.
Founded in 1888. Yearly Subscription: United States, \$6.00;
1/2 Year \$3.50; Canada \$7.00. Advertising Rates on Application.

SAULE PUBLISHING CO.,
MAHANAY AND A STRS., MAHANAY CITY, PA. U. S. A.

DU-KART SANVAITINIS LAIKRASZTIS "SAULE"
ISZEINA KAS UTARNINKA IR PETNYCZIA

Prenumerata: Sovietyose Valstijose \$6 Metams, 1/2 Metu \$3.50;
In Kanada: Met. as \$7, 1/2 Metu \$4; In Vokietijoje, Pietu Amerika,
Skotlandijoje, Met. is \$9, 1/2 Metu \$5; Atskiras Saules numeris 8 Cts.
Laiszkus... Pinigus visados siuskite ant szio adreso:

SAULE PUBLISHING CO.,
MAHANAY AND A STRS., MAHANAY CITY, PA. U. S. A.

No. 23 (ENTERED AT THE MAHANAY CITY, PA., POST OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER, UNDER ACT OF MARCH 3, 1879.) MAHANAY CITY, PA. UTARNINKAS, KOVAS 18, 1952 (TUESDAY, MARCH 18, 1952) V. L. Boczkowski, Editor and Mgr. 63 METAS

Rusai Gerinasi Vokiecziams

Isz Amerikos

KONGRESO PRIIMTU TARPUSAVIO SAU- GUMO INSTATYMAS

NEW YORK. — Pirmaja
sziu metu diena, specialiu Kon-
greso priimtu Tarpusavio Sau-
gumo Instatymu, insteigta
Tarpusavio Saugumo Tarnyba,
isz buvusios Europos Kooperaci-
jos Administracijos (ECA)
pereme didesne dali nasztos,
Marshall'io Plano ECA, prave-
dus naujaji instatyma, uzibai-
ge szesziais menesiais anks-
ciau negu buvo Kongrese nu-
matyta.

Tarpusavio Saugumo Insta-
tymas, kaip zinome, yra gana
supainuotu instatymu rinki-
nys, iszreiskias JAV-biu Kon-
greso nusistatyma visomis isz-
galemis remti tas Sziaurines
Atlanto srities valstybes, ku-
rios pacijos intensyviai ruo-
sziasi veiksmingai atremti bet
kokia galima uzpuolima. Zi-
nant, kad ginklavimasis visuo-
met iszszaukia tam tikrus eko-
nominius ir ukinius sutrikimus
JAV-bes minetu instatymu jau
isz anksto visai eilei valstybiu
suteike ekonomines paskolas,
kad palengvintu joms pilnai
iszpildyti ginklavimosi pro-
gramoje priklausancia dali.

Krasztams nepriklausan-
tiems Sziaures Atlanto Sanjun-
gai, tet taip pat gerinamiesi
Sovietu Rusijos Imperializmo,
taip pat buvo paremti visa eile
ekonominiu, kariniu ir kitokio
pobudzio paskolu forma. Taip
vadinamiesiems "neiszsiyvsciu-
siems" krasztams, instatymu
buvo garantuota tolimesne pa-
rama siekiant pakelti ju gyve-
nimo standarta tuom patrau-
kiant gyventojus prie laisvojo
pasaulio.

Tarpusavio Saugumo Insta-
tymu trys anksciau, viena nuo
kitos nepriklausomos JAV uz-
sieniui remti progamos buvo
sutrauktos in viena, kuriai ad-
ministruoti buvo sudaryta spe-
ciali agentura. Tarpusavio
Saugumo Tarnybos direktoriu-
mi buvo pakviestas W. Averell
Harriman, prezidento Truma-
no patarejas Uzseniu politikos
klausimais, kuris veikia Prezi-
dento vardu arba jo pavedimu.
Vice-direktoriumi Prezidentas
Trumanas pasirinko buvusi
ECA laikini vadovu Richard
M. Bissell, Jr.

Karines pagalbos Uzseniu
dalykos vienok vistiek buvo
pavestos nuspresti Secretary
of Defense, gi technikes pa-
ramos taip vadinamos "Ketu-
riu Punktu" tolygybe buvo pa-
liktas Valstybes Skyrui (ja
vykdanciaz antrus metus).
(Tasa Ant 4 Puslapio)

Tarp Žemes Ir Dangaus

Leitenantas Robert Mc-
Leod, isz North Carolina,
kybo nuo medzio szakos, kai
jo parasziutas uzkluvo uz to
medzio, jam besileidziant isz
padangiu, in Camp Drum,
New York.

Per pratybas ir maneivrus
cia buvo keleta nelaimiu.
Vienas armijos prekybinis
eroplanas C-46 susimusze

pirm negu spejo pakilti nuo
zemes. Trys kareiviai buvo
uzmuszi.

Lakunai dabar nori pri-
prasti savo darba dirbti per
sza'ti ir sniega, ir uz tai jie
dabar ir leidziasi isz eropla-
nu su tais savo parasziutais,
neziurint kaip szalta ar kaip
sniegti.

□ □ □

ISZ PAVERGTOJE TEVYNEJE

— Taip dažnai ir paverg-
toji Lietuvoj turimam sveikinti
Juozui Stalinui, kaip pranesza
"Giornale d'Italia," padaryta
ryszium su sunkiu szirdies
priepuoliu operacija. Doktorai
jam pataria Kremlui praleisti
tik po kelias valandas in diena.

— Ekonom. gyvenime tik
ir skamba Bolszeviku szukiai,
paroda tikrove: "Visomis jie-
gomis iszpildyti prievoles,"
neatsilikite," "seta letai ir
blogai," konstatuoja kom.
spaudoj G. Halinovas, nors
"kolukiams jau inteikiama mi-
zino zemes valdymo aktai." Firmasis toki akta, tikrai
reiszkianti juridini tu zmoniu
mzina pririzima prie zemes,
gavo Ckalo vo vardo kolukis.
Tuo reikalu praneszima pada-
re rajono vyk. k-to pirm. Ole-
ka. Visu vardu paskelbta re-
zoliucija, kad "z.uz arteles
nariai labai dekingi Sovietu
valdziai, ypacz drg. Stalinui,
cidziausiam z. u. darbininku
globejui." Senuju dvarininku
globa priesz szu nauja "globe-
ja" nublanksta kaip szeszelis.

— "Sov. Litva" (Nr. 275/
51) skelbia, kad Pabaltijo sov.
tuntu etnografinę konferen-
cijoj bolszevikinis "mokslini-
kas" H. Czebokserovas pa-
skelbe, jog "Stalino nuomone
Pabaltijo tautu kalbotyros sri-
tyje nustate naujasias gaires
tuntu kilmei iszaiszkinti."

Taigi, visiems ten dabar turi
tuti aiskiu, kad Lietuviai su
Latviais, kile isz Rusu.

— Respublikiniame kom-
jaunuoliu aktyvo suvaziavime
Sokr. Ragutis paskelbe, kad
svarbiausias komjaunuoliu u-
davins: pionierių sekancziu
auklejimas. Del to jo pareisz-
kimo tenka nebent tiek paste-
leti, kad visi jie jau "iszauk-
leti," nes prievarta pradzios
mokyklos mokiniai suraszyti
in pionierius, sekantius. Vie-
nok vis tiek Ragutis da apkal-
tino vaiku literaturos autorius
"uz rimtus iszkraipymus,"
kad jie nepadedu vaiku "per-
aukleti." Uz tuos "iszkraipy-
mus" iszbarta net tikra Bol-
szeviku pataikune Liune Ja-
nuszyte, A. Berezovas ir Mie-
zelaitis, taip pat "Komjauni-
mo Tiesa," "Molodez Litvy,"
zurnalas "Jaunimo gretos,"
"Zvaigzdzute" ir "Lietuvos
Pionierius."

— Kaip rupinamasi darbi-
ninkais, rodo szie pavyzdziai:
Vilniuje Valst. Tresto darbi-
ninku antrajam bendrabuty
krosnys inrengtos blogai, kai
kuriuose kambariuose ziema
jomis visai negalima szildyti.
Tresto kom. skyriaus virsz.
Orlovui tie netobulai betgi ne-
rupi, nes jis pats, gyvena ge-
rame bute. Panaszi padetis ir
Paneriu g-ves 19. Czia 6 asme-
tu tuntu kilmei iszaiszkinti."
(Tasa Ant 4 Puslapio)

SUSTABDE STRAIKAS

PHILADELPHIA, PA. —
Straikos, kuriu kutu supara-
lyziavusios Philadelphiajos uos-
ta, buvo greitai uzbaigtos, kai
Kunigas Dennis J. Comey
straikuojantiems darbinin-
kams insake gryszi in savo
darbus. Jis darbininkams sta-
ciai pasake, kad ju czia klai-
da.

Tik apie szimtas dartininku
ketino straikuoti, bet kai jie
tutu sustraikuve, tai daugiau
kaip keturi tukstanciaz butu
neteke darbu.

Kunigas Comey yra profeso-
rius Szvento Juozapo kolegijo-
je ir yra gerai susipaizines su
darbininku ir darbaviu reika-
lais.

"Visi jus tuojaus gryszyte
in savo darbus," Kunigas sake
per garsiakalbi. "Jusu gausite
kas teisinga, nei daugiau, nei
maziai. Jeigu jus gausite dau-
giau, tai bus uz tai kad asz kur
(Tasa Ant 4 Puslapio)

MOTERISZKE INTARTA

Norejo Iszmainyti Pa- zenklinta Piniga

RENO, NEVADA. — FBI
policija sueme ir suaresztavo
moteriszkę, kuri norejo iszmai-
nyti tukstantine, kuri buvo pa-
zenklinta kaipo isz to pusar-
tro milijono grobio nuo miljo-
nieriaus Laverne Redfield.

Policija tos moteriszkes var-
do nepaskelbia, bet sako kad
per ja jie sugavo tuvsu kalini
Robert Young, kuris yra dabar
intartas, nors jo žmona sako
kad jis nebuvo tame Reno
mieste, kur ta vagyste atsitiko.

Policijantai sako kad szitas
buves kalinys per pastariasias
kelias sanvaites labai daug pi-
nigu savaiste ir jie dabar nori
zinoti isz kur jis tiek daug pi-
nigu gavo, nes jis dabar yra be
darbu.

TROKAS APSIVERTE

Draiverys Užmusztas

PHILADELPHIA, PA. —
Dvidezimtis vieno meto am-
ziaus Barry R. Gussman buvo
uzmusztas kai trokas, kuri jis
draivino apsiverte. Jis susimu-
sze su automobiliu prie Clifton
Avenue ir Providence Road
per pietus.

Barry Gussman ta troka vai-
riavo savo tevui, kai nelaimė
atsitiko. Automobiliaus drai-
verys nebuvo nei suzeistas.

Kunigas Sustabde Straikas Philadelphia, Penna.

Rusija Szaukia Kita Konferen- cija, Prizada Suvienyta Vokieti- ja Po Vokiszka Valdžia; Prez. Trumanas Sako Amerika Da- bar Ginkluojasi Del Apsiginimo Nuo Rusijos

PREZ. TRUMANAS PASAKE PRAKALBAS

NEW YORK, N. Y. — Pre-
zidentas Trumanas, kalbedamas
in pusketvirto tukstanczio
mokyklu redaktoriu, sake kad
Amerika datar ginkluojasi ne
del jokio uzsipuimo, bet del
apsiginimo nuo Sovietu Rusi-
jos.

Savo prakalboje jis kalbejo
apie savo jaunystes ir mokslo
dienas, ir tiems jauniems mo-
kyklu redaktoriams in Wal-
dorf-Astoria vieszyti pasake,
kad jeigu laisvos tautos at-
sieks savo taikos tiksla, visi jie
ras Amerika geriausia kraszta
gyventi ir ingyvendinti taikos
svajones.

Jis nei nevaptelejo apie savo
politines svajones; ar jis stos
in rinkimus del Prezidento. Jis
teipgi nieko nesake apie rinkim-
us New Hampshire valstijoje
kur jis buvo gaves per nosi.

Jis teipgi nieko nesake apie
visus tuos skandalus, visus
tuos papirkimus ir iszdavimus
jo partijoje Vaszingtone.

Jis New York mieste pabu-
vo tik apie penkias valandas ir
paskui su savo eroplanu nu-
skrido atgal in Vaszingtona.

Jo apsilankymas New York
mieste buvo labai aprupintas
ir apsugotas su keliais szim-
tais slaptos policijos agentu.

Jis kalbejo per penkiolika
minucziu be jokio raszto'io. Jis
sake: "Visi mes gerai zinome,
kad Sovietu Rusija visiems
mums gresia didziausia pavojus
(Tasa Ant 4 Puslapio)

BERLYNAS, VOKIETIJA. — Sulyg se-
na Sovietu propaganda, Rusija, matydama
kaip Vakarų Vokietija yra apginkluojama
ir stiprinama ir yra kitu tautu pripažina-
ma, dabar nori savotiskai pasigerinti Ry-
tu Vokiecziams.

Už tai Rusija dabar szaukia dar kita
"Taikos Konferencija." Kremlinas dabar
prizada suvienyta Vokietija po grynai Vo-
kiszka valdzia.

Tai paskutinis daigtas, kurio Stalinas ir
kompanija noretu ar Kremlinas pavelintu.
Tai butu galas visu puikiu Kremlino planu
uzgrobti visa vidurjine Europa.

Jeigu kas netiki, kad czia Sovietai me-
luoja, kad jie siulina, bet neduoda, tai te-
gu tas tik dirstelia in Austrija. Czia, ant
Austrijos jau yra seniai sudaryta tvarka
ir taika, bet Kremlino paduczninkai vis
delsia, vis atideda, vis vieszai nesutinka.

Jeigu Kremlinas sutiktu ant Austrijos
taikos, tai Rusija butu priversta gaujas
savo kareiviu ir policijantu isz czia iszsi-
traukti. Szitie burlokai dabar zmones czia
stramuzyja ir gazdina ir grasina ir palaiko
nesantaiika ir kelia kivirczius prie rubeziaus.

Sziuo laiku Rytu Vokietijoje randasi
apie keturi szimtai tukstancziu Raudonosios
Armijos kareiviu ir daugybes visokiu ko-
misaru, slaptos policijos agentu ir parsida-
vusių Vokiecziu.

Keli metai atgal jie su visais szitasi
savo kareiviais ir policijantais laike neva
laisvus rinkimus. Neziurint visu szitu So-
(Tasa Ant 4 Puslapio)

Kas Girdet

Metine Maldos ir Aukos Die-
na už Lietuvą invyko tarp Ka-
zimierečių 9-to Kovo (Mar.),
kur buvo kviesta giedoti baž-
nyčioje ir panele Juze Augai-
tyte. Kovo 22-tra diena panele
Augaityte yra kviesta dainuo-
ti Amerikonams Philadelphiajo-
je, o taipgi ir in daugeli kitu
vietu yra pakviesta dainuoti.

Ponia Catherine Turner,
Londone, susikvieta savo drau-
ges ir kaimynus ir gimines kad
iškilmingai visi apvaikszetio-
tu jos šimtą ir antra gimta-
dieni. Ji visoms pasake kad ji
dabar nūstūs rukti, nes ji jau-
eiziasi kad ji dabar jau per se-
na cigaretas.

Viena mergina in Cypress
miesta, Californijoje siunčia
savo "Boy-Frentui" draugui,
keturis laiszkus kas dien. Jis
randasi armijoje ir dabar yra
Japonijoje. Ji keturis laiszkus
kasdien jam siuntinėjo per
penkis mėnesius.

Irano valdžios viršininkai
jau parduoti kilimus, "rogius
ir brangias karpetas" iš val-
diszku ofisu, kad galetu susi-
rinkti gana pinigų del savo al-
gu. Teipgi ant pardavimo da-
bar yra tukstantis valdiszku
automobiliu. Kai Irano vald-
žia susikirto su Anglijos vald-
žia kaslik aliejaus szuliniu,
tai visa aliejaus pramone buvo
suparalyzuota, ir Irano vald-
žia atsidiure be inegu.

Brazilijos farmerys, ukini-
kas Francisco Juliao yra ketu-
rius deszimts septyni metu
amžius ir turi dvylika pa-
cziu, žmoni. Jis su savo to-
mis dvylika žmonomis ir dvi-
deszimts szesziais vaikais laba
graziai sugyvena. Ir iszrodo,
kad visos tos moterys yra labai
patenkintos ir viena kitai vi-
sai nepavydi.

Romunijos Komunistai yra
suarsztave szimta keturius
deszimts Zydų ir yra suarde
visas Zydų draugystes Buda-
peszto mieste.

Graikijos Komunistai suke-
le maiszta Athens mieste, kai
dvideszimts Randonuju buvo
intarti už sznipinejima. Asz-
tioni buvo pasmerkti mirties
bausme, septyni buvo iszteisin-
ti ir paleisti.

Telefonas pabrangsta. Da-
bar daug daugiau kasztuos
szaukti ka nors ant telefono in
tolimesni miesta.

Einą gandai, kad Amerika
yra prizadejus visa Marinu ka-
reiviu diviziija Europai. Val-
džia užsigina ir sako kad nieko
nera panaszaus. Bet tie, kurie
yra arti valdžios Vaszington-
teigia ir sako, kad ši pavasari
visa Marinu diviziija bus pa-
siunsta in Europa.

Augszciausias Amerikos
teismas pripazino sekanezius
instatymus:—New York val-
stijos paszalinima visu Komu-
nistu mokytoju vieszose mo-
kyklose; 2—Patvirtinu New
Jersey valstijos instatyma pa-
reikalauti, kad Szventas Rasz-
tas butu kasdien mokiniams
skaitomas vieszose mokyklose;

3—Pareikalavima kad visi isz
pinigu loszikai, gembleriai bu-
tu priversti kas metai užsimo-
keti penkios deszimts doleriu
už laisnes, kaipu taksas.

Girtuoklyste Amerikai suda-
ro ketvirta isz didžiausiu klaui-
simu. Komisija pranesze kad
girtuoklyste nužudo dvylika
tukstaneziu žmonių kas metai
ir kasztuoja keturis szimtus
trisdeszimts tris milijonus do-
leriu kas metai.

Ponia Betty Calamusa, isz
Houston, Texas, pirmąji syki
isztekejo kai ji buvo penkio-
li kos metu amžiaus. Ji dabar
yra trisdeszimts devyniu metu
amžiaus ir reikalauja savo
dvylikto divorso. Ji prisime-
na: "Mano motina persepejo
mano pirmąji vyra, kad asz esu
per jauna zenytis, bet asz jam
tada pasakiau, kad jeigu jis
manes dabar neims, veliau jis
manes negaus."

Pirkie U. S. Bonus Sziaudien!

Pypkes Dumai

Mano Dainuželes

Vai, tai graudžios, vai gailios
Mano dainuželes,
Lyg tas užmirsztas kelelis
Žolemis suželes.

Lyg tas užmirsztas kelelis
In seklycia senu,
Kur jauniekas nebe vilioja,
Niekas nebe gyvena.

Nei ten ristasai žirgelis
Padkavelem žvanga,
Nei mergeles grynas juokas
Neskamba pas langa.

Tik vejele, tik žaliuoj
Tai liudnai szukčdena,
Kad mergele isztekejo
Už naszlio seno.

Kad jaunasai bernuželis
Isz skausmelio szito,
Lyg tas pievos dobilelis
Be rasos nuvyto.

Taip ir mano dainuželes,
Nebeliko nieko,
Nei smagumo, nei meilumo,
Nei jaunystes vieko.

Ilges tik begalinis,
Nerimas tik vienas,
Tik szirdis dainose daužos,
Lyg in uolu sienas.

Daužios blaszkos, kalinele,
Ženklo-gi nei jokio
Tik apuokas užu krotu
Kur tai nusijuokia.

O žinau, jog mano dainos
Butu kuo linksmiausios,
Kad akyse nerasetu
Aszareles gausios.

O žinau, kad begalinis
Butu ju drasumas,
Bet slegia, žudo
Vargas mano dumas.

Bet slegia, žudo
Laisva inkvepima
Vergo darbas, vergo skurdas.

Gudi baime del rytojaus
Jauna szirdi varsto,
Nuolatine, begaline
Baime ligi karsto.

Tai ir byra, ir rieda
Aszareles gausios,
Aliai viena dainužele
Aszarelem prausias.

Skursta, žuvo inkvepimas.
Lyg karstan užkaltas,
Vai, kuo kaltas jis, Dievuli?!

Vai, kuo aszai kaltas?!

PIRMIEJI GINKLAI

SENOVEJE, kada žmogaus
protas da tebebuvo visai
neiszlavintas, jis viena teži-
kova: kova už buvi su ginklu:
mediniu akmeniniu rankose.
To ginklo buvo dvejopas pa-
skirimas: prieszo puolimas ir
gyimasis nuo jo puolimu. Tai-
gi ir pacziu ginklu dvieju buta
rusziu: puolamaju ir ginamu-
ju.

Puolamaju ginklu pirmys-
ezio žmogaus tureta trejopu:
muszamu, duriamu ir metomu.
Patsai pirminis muszamo gink-
lo pavyzdys — paprastas ak-
muo arba tiesiog sugniauztas
kumstis. Paskui akmu pama-
zele buvo tobulinamas, asztri-
namas, kol gavo dabartinio
kirvio pavidala. Jei jis budavo
vartojamas be tam tikro koto,
tai buvo daromas ilgesnis: tuo
budu atsirado kardus.

Duriamuju ginklu istorijos
buta prastesnes. Kur rades
asztru akmeni, pirminis žmo-
gus ji insprausdavo in lazda —
trupesne ar ilglesne. Isz ezia
atsirado ietis ir kinžalas.

Kad galetu kovoti isz tolo,
žmogus pasinaudojo tam tikru
medziu szaku tamprumu ir
lankstumu. Su invairiu kombi-
nacijų pagalba atsiranda tuo
budu lankas, tamagaukas, bu-
merangas, arkanas, laso ir kiti
metomieji ginklai.

Vienas patogiausiu senoves
kovos ginklu — tai lankas su
vilyezia. Jis isz pradziu buvo
daromas paprastai, sujungus
du lanksezius lazdos galu vir-
ve. Kiek veliau lanko lazda
pradedama dvigubai lenkti.

Vilyezios dažnai budavo
nuodijamos. Kad apsisaugotu
patsai nuo neatsargaus susizei-
dimo, žmogus pasidare isz kai-
liu ir odiu tam tikrus krepszius
toms vilyezioms laikyti. Mala-
jaus salose tokie krepsziai bu-
vo daromi isz bambuko.

Ieziai buvo nevienodi in-
vairiuose kraštuose. Taip,
pvz., Australijos negrai dary-
davosi iezius labai ilgus, o ju
galus — panaszius in varpas su
kyszianezias vietomis asztriais
akmenimis. Afrikiecziu ietys
irgi ilgios, bet ju galuose in-
sprauti labai dideli, isz abiejų
pusiu asztrus peiliai. Szaltuju
kraštu žmones darydavosi
ietis su geležiniais ar kauli-
niais galais.

Pietu Amerikos ir Naujosios
Guinejos žmonoms buvo pa-
zinstantas vadinamas vume-
raehas: trumpas, laibais ir ap-
skritais galais ir iszpustu vidu-
riu metiklis.

Pietu Amerikos gyventojai
ir eskimosai naudojasi vadina-
muju bola: yra tai keli mai-
sai.

Neužmirszkite guodotini
skaitytojai atsilygint su prenu-
merata už laikraszi "Saulė,"
nes da turime kelis szimtus,
kurie apie tai užmirszo ir pra-
sze idant nesulaikyt laikrasz-
ezio. Paskubinkite!

L. TRASKAUSKAS
LIETUVISZKAS
GRABORIUS
Laidoja Kunus Numireliu.
Pasamdo Automobilus Del
Laidotuviu, Kriksztyniu
Vestuviu Ir Kitokiams
Reikalams
535 WEST CENTRE STREET
Telefonas Nr. 78
MAHANAY CITY, PENNA.

szeliai su akmeneliais ar gelež-
galiais; tie maiszeliai esti pri-
riszti prie ilgu virviu ir meto-
mi tam tikru budu in tolima.
Afrikoje vartojami ir vadinami
miejai diskai.

Paprasti vezdai, 1/2 maždaug
metro ilgumo, buvo inprasti
atograzu vietose. Tu vezdu to-
bulesni pavyzdžiai — irklai,
kirvin, vaisiu, gyvuliu galva ir
kitu pavidalu.

Sziaures Amerikoje, Australi-
joje ir Okeanijoje peiliai ir
kinžalai buvo daromi isz ak-
mens, kaulu, ragu, stragiui.
Azijos karda pasisavino Afri-
kos gyventojai. Akmeniniai
kovos kirviai ypacz buvo iszsi-
platine Australijoje ir Poline-
zijoje; sziaures rytu Amerikoje
ju yra net padarytu isz strai-
giu. Mediniu kirviu gimtine —
Australija, Naujoji Zelandija
ir Kolumbia. Centrineje Afri-
koje, be to, vartojami ir tam
tikri metomieji peiliai su ke-
liais asztrumais.

Isz ginamuju ginklu visu
pirma pažymetinas skydas. Ju
ypacziai daug randama pas
Afrikos žmones. Afrikos ry-
tuose inprasti ilgi, kailiniai ir
odiniai, centrineje Afrikoje —
labiau mediniai ir pintiniai
skydai.

Tam tikrus odinius apsaugo-
mus rubus vartoja Indenai,
Malajai, o taipogi Centrinės
Afrikos ir Kalifornijos žmo-
nes; pintinius — N. Guinejos
malajai. Czykezi, Alentai ir
Sziaures rytu Amerikos gimni-
nes vartoja rubus, padarytus
isz virbu. Kai kurie pirminiai
žmones neszioldavosi ir tam tik-
ras, padarytas isz kaulu ar
sztraigiu ant krutines.

Vienok ko toliau, tuo tobu-
lesni darsai tie pirmieji gink-
lai, kol pagaliau neatsirado tu
nepaprasti milžinai, kuriuos
vartuoja musu laikų žmones.
Bet ir dabar nesiliauja žmones
jeszkoje vis geresniu ir geres-
niu kovos priemoniu, užkariau-
dami ne tik sausuma ir marias,
bet ir ora.

PLAUCZIU UŽDEGIMAS

Galime tiketi kad ateis lai-
kaikuomet plaucziu uždegimas
bus tokia nepaprasta liga kaip
sziaudien yra gelfonasis dru-
gis, sako gydytojas, narys Ro-
ckefeller Instituto Ligonbuezio
sztabo.

Nepaisėjimas paprasto szal-
ezio, ir girtuokliavimas veda
prie plaucziu uždegimo.

New York'o valstybeje, kas-
met, daugiaus žmonių mirszta
nuo plaucziu uždegimo negu
nuo kitu ligu.

Sziaudien daugelis žmonių
mano, kad plaucziu uždegimas
tik paprasta liga, ir kuomet
žmogus ja serga nera ko bijo-
tis; gal gerai kad nera baimes,
nes baime niekad nepergalejo
prieszus, bet nepripazinti szita
liga kaipu pavojinga liga ir ne-
gerai!

Buvo tiketa kad plaucziu
uždegimu sirgo tik seniai, ku-
dikiai ir taip silpni žmones.
Bet szitu dienu skaitlynės visai
ka kita parodo, kad jauni dau-
giausia mirszta nuo szios ligos.

Gydytojai jau per kiek laiko
žino priezasti, perai, tos ligos.
Daugelis ligu pranyko kuomet
priezastys žinotos.

Plaucziu uždegimo perai yra
labai mažus ir matyti per mik-
roskopa panaszus in mažezius
kiauszinius. Visuomet du su-

jungti. Tie perai rasti netik
pas ligonius, bet seileje sveiku
žmonių.

Ligonio kraujas ir plaucziai
parodo daugybes tu peru. Per
ilga laika nebuvo suprasta ko-
del tie perai mirsztanzio vi-
duriuose toki pavojingi ku-
met randasi ir pas sveikus. Bet
tik szioms dienoms tas klausy-
mas iszrisztas. Yra kelios ru-
szys plaucziu uždegimo peru.
Yra net trys užkreziamos ru-
szys, ruszis 1, 2 ir 3. Sveiko
žmogaus burnos perai priguli
prie kitos rzszies prie ketvir-
tos: Sveikas žmogus neturi pir-
mu triju rusziu.

Pirmu triju rusziu perai yra
priezastim beveik triju ket-
virtu daliu visu plaucziu užde-
gimo atsitikimu. Kitu pusen,
plaucziu uždegimo sergantys
neturi ketvirtos rzszies peru.
Žmogaus didži priezasti yra
pirmos, antros ir trecios ru-
szies perai, jeigu sziuos butu
galima isznaikinti, tai ir pla-
ucziu uždegimas isznyktu.

Paprastai tie perai apleidžia
sergancziu kuna seilese. Ir jei-
gu ligonis atsargiai neprižiure-
tas, tai seiles gali pasilikti ant
lovos, ant lovos uždengalu ir
kuomet kambaris apszvarintas
tie perai gali buti per visa
kambari iszberti. Ligoniai tu-
ri tureti mažus skudurus ku-
met kosti, po vartojimu turi
buti sudegini. Spjauzymimai
reikia vartoti tam specialius
puodukus, kuriuose indeta dis-
infektuojami vaistai. Nereikia
prileisti svezius prie plaucziu
uždegimo sergancziu. Ir ku-
met ligonis pasveiksta turi at-
sargiai sveikata prižiureti, nes
per ilga laika gali tureti peru.

Tyrinejant plaucziu uždegi-
ma rasta kad beveik visuose at-
sitikimuose liga prasideda kai-
po paprastas szaltis. Szaltis
nebuvo prižiuromas ir tuoj
szonuz pradeda diegti, karsztis
užcina, kosejimas prasideda, ir
žmogus plaucziu uždegimu ser-
ga. Apsisaugoti nuo plaucziu
uždegimo reikia vengti pri-
grustas vietas, jeigu sloga ser-
gi kreipkis prie gydytojo jeigu
greitai neapleidžia. Yra pa-
sekming "serum" (vande-
niuota medžiaga) del pirmos
ruszies peru jeigu ligos pra-
dzioje vartojamas.

Nevartok patentuotu vaistu
ir negerk svaiginancziu gery-
mu jeigu plaucziu uždegimu
sergi. — C.

KATALOGAS KNYGU

Visi pirmieji Katalogai dabar
yra negeri. Szis Katalogas
užima visu anu vieta, todėl
užsisakykite knygas isz
szito Katalogo

No. 1952
ISTORIJS, PASAKOS,
APYSAKOS, IR T. T.

No. 101—Kapitonas Velnias,
Puikus apraszymas, didele
knyga, 404 puslapiu, 50c.

No. 102—Prakeikta, meilin-
gas kriminaliszkas aprasz-
ymas, 202 pus, 50c.

No. 103—Vaidelota, apysaka
isz pirmutines pusės szimtne-
ezio iszrimta isz Lietuviszku
No. 145—A pie Velniszkas

Malunas Kaip Studentas Lo-
jo, o Malminkas Pabego, Ste-
buklinga Puoda, Dainele. 47
puslapiu, 15c.

nžlieku. Su paveiklais. 177
dideliu puslapiu, 35c.

No. 111—Sziupinis (3 dalis)
talpinasi sekanti skaitymai:
Yla isz maiszo iszlius; Apie bo-
ba ka negalejo savo liezuvio
sulaikyt; Girtuoklis Jurgis,
Galinga ypata galybe meiles;
Raganiszka lazdele; Boba kaip
ir visos bobos; Teipgi juokai,
rodos, trumpi pasakaitymai ir
t. t., 52 puslapiu, 20c.

No. 112—Trys apysakos apie
pinigai galva-žudžiai; Ražan-
czius iszgelbsti nuo smert; Szv.
Kristupa; Juokingi szpöselei;
Kaip traukt gilinkingai Einiki
ir kiti szposeliai, 20c.

No. 116—Istorija ape Siera-
ta. Puikus apraszymas. 119
puslapiu, 20c.

No. 119—Keturius istorijos,
apie Gražia Haremo Nevalnik-
ke; Luoszis; Viena Motina;
Vaikuczini plepejimas, 62 pus.,
20c.

No. 120—Dvi istorijos apie
Valukas isz girios; Ant nemu-
no. 58 pus., 20c.

No. 152—Apie Kajimas, Dru-
tas Petras, Nuogalis. 62 pus-
lapiu, 20c.

No. 123—Septynios istorijos:
Stebuklingas Zerkolas; Sida-
brinis Grabelis; Drusus Szno;
Kolera; Senelis; Vargo sapnas;
Apie Cigonus; 45 pus., 20c.

No. 127—Trys istorijos apie
Dukte Pustyniu; Peleniute;
Du Brolius. 60 puslapiu, 20c.

No. 128—Dvi isztorijos: Val-
dimieras; Bedali; 44 pus., 20c

No. 129—Keturius istorijos:
Ketvirtas Prisakymas Dievo;
Keliantojai in Szventa Zeme;
Beda; Tamsunus prigauna. 58
puslapiu, 20c.

No. 132—Trys istorijos: Apie
Anglorius isz Valenciozjos, Ko-
znas daigtas turi savo vieta;
Ka pasake katras paczinojas,
76 puslapiu. 25c.

No. 133—Dvi istorijos: Neuž-
mokamas Ziedas, Drua Alks-
ni. 62 puslapiu, 20c.

No. 134—Dvi istorijos: Baisi
Žudinta, Urlika Razbaininka,
43 puslapiu, 20c.

No. 138—Apie Irlanda; Ro-
bertas Velnias; Medejus; Kaip
Kuzma Skriporius Likos Tur-
tingu Ponu. 35c.

No. 141—Apie Kalvi Paszku,
ležinis Vyras, Smakas ir Niki-
tas. 61 puslapiu, 20c.

No. 142—A pie Paveikslas
Gyvenimo, Nuopolei Mateuszo
Jerukansko, Osieczna. 40 pus-
lapiu, 20c.

No. 144—Apie Ranka Ap-
veizdos, Nedaejusia Žudinta,
Pakutninkae, Ar Paszaukt Te-
va Zokloninka Bernadina. 61
puslapiu, 20c.

No. 140—Apie Maža Katilu-
ka Lietuvos Skausmai, Mo-
czintes Pasakojimai, Eiles,
Vargdienis, Pirmutine Szalna,
Atsitikimas Senam Dvare, Ge-
64 puslapiu, 25c.

No. 146—Apie Auka Nihilis-
tu, Stebuklas Kuczios Nakti.
62 puslapiu, 20c.

No. 150—Apie Dukte Akme-
noriaus, Klara, Nusprestasis,
Ant Kiek Užlaiko Moteres Pa-
slapti. 61 puslapiu, 20c.

No. 151—Apie Vaitas Szvil-
pikas, Pas Merga, Gražios
Aky, Tamas, Vargdienis Jo-
nukas Karalium, 62 pus., 20c.

No. 148—Apie Jona ir Alena,
Pavojinga Klaida. 45 pus., 20c
No. 153—Apie Gailuti, Du
Broliai, Majoro Dukte. 62 pus-
lapiu, 20c.

No. 155—Szakinis Nedoras
Žydas, Du Draugai. 136 pusla-
piu, 35c.

No. 158—A pie Kapitonas
Stormfield Danguje; Pabego-
le; Kasgi Isztyre; Prigautas
Vagis. 60 puslapiu, 20c.

No. 160—Apie Po Laikui;
Per Neatsarguma in Baltą
Vergija; Pusiaugavenis; Vieszi-
pats Jezus ir Miszke Medžiai;
Žvake; Del Pirsztiniu; Apie
Mirima, Saule, Menesi, Žvaigž-
des ir Kitus Dangiszkus Ku-
nats; Meszla-vežis; Grapas; Eg-
li; Arziuolas; Uosis; Budyne.
Apie 100 puslapiu 35c.

No. 166—Apie Sumus Mal-
kiaus; Iszklausyta Malda
Vargzo; Geras Medejus. 20c.

No. 172—Apie Dukte Marui;
Sruolis Isz Lietuvos. 68 pusla-
piu, 20c.

No. 173—Apie Talmudo Pa-
slaptys; Du Mokiniu; Kam Isz-
davineti Pinigus. 45 pus., 20c.

No. 175—Kuczios Zemaites;
Gudras Piemenis; Isz Ko Susi-
dare Anglis; Kaimiecziu Aima-
navymai; Eiles; Kokis Budais
Apgavikai Apgauna Žmonis;
Prietarai ir Burtai; Juokai ir
Paveikslai. 20c.

No. 176—A Be-Cela, Pradžia
Skaitymo ir Raszymo. 25c.

Kitokios Knygos

No. 178—Tikrausias Kabalas
arba atidengimas Paslapcziu
Ateites su pagalba Kazytom.
25c.

No. 180—Kvitu Knygute
del Iszmokejimo Pinigu Ligo-
niams. 35c.

180½—Kvitu Knygute
Draugystemis, del Kasierians
nuo Sudetu Pinigu ant Susiri-
kimu. 25c.

No. 194—Trumpas Katali-
kiszkas Katekizmas, pagal isz-
guldima Kun. Piliansko, su
nekurias Naudingais Padeji-
mais. 35c.

No. 196—Stacijos arba Kal-
varija Viesz. Jezuso Kristuso
15c.

No. 197—Grandus Verksmai
arba Pasibudinimas prie Ap-
mislinimo Kanezios Viesz. Mu-
su Jezuso Kristuso. Knygute
reikalinga ant Gavenios. Pa-
gal senoviszko buda, 15c., Pa-
gal nauja buda, No. 197½, 25c.

No. 198—Gromata arba Mu-
ka musu Iszganytojas Jezuso
Kristuso, peraszta isz groma-
tos rastos grabe musu Iszgany-
tojaus Jeruzolima. 10c.

No. 200—Eustakijuszcas. Is-
torija isz Pirmutiniu Amziu
Krikszcionybės. 128 pus. 35c.

No. 201—Istorija apie Amži-
na Žyda. Jo kelione po szviete
ir liudymas apie Jezu Kristu.
Puikus apraszymas. 20c.

No. 202—Novena, Stebuklin-
go Medaliko Dievo Motinos
Garbei. 15c.

No. 203—Knygute, Trefinin-
kin Seraphiszkas Officium. 15c

Kaip Užsisakyti Knygas:

Užsisakant knygas isz
szio Katalogo, reikia paminti
tik numeri knygos. Pinigus
siuskite per Paczino Moni-Or-
deri, Express ar Bankino Mo-
ni-Orderi, o jeigu norite pi-
nigais siusti, tai reikia Užregis-
truoti laiszka su pinigais.

Nepamirszkite dadeiti
deszimtuka ekstra del prisiu-
timo kasztu.

Visi Moni-Orderiai ir Pini-
gai, o ir visi laiszakai "visada
turi buti siusti vien tik ant
szio adreso:

SAULE PUBLISHING CO.,
Mahanay City, Pa., - U. S. A.

:: Baisus Sargas ::

KARTA, vasaros vakare, gryžau asz medžiokles važiuotas. Bevažiuojant per mizska, užėjo lietus su perkunija. Dangus apsiniaukė, pakilo smarkūs vejas, eme baisiai žaibuoti ir griandžioti, neilgai trukus pradėjo lyti. Asz turejau sustoti važiuojant; paliko visai tamsu; arklys eme klupti ir klinti. Sčiaiup taip palindan po kluptu krumu. Susirietes ir apsisupes veida kantriai laukiau vetroso galo, tik sčiaiup, staiga sužabavo, ir man pasirodė, kad priešais ant kelio stovi augštas žmogus. Emau insispyres žiureti in ta szali, tas pats žmogaus pavidalas tartum iszaugo isz žemes pagal mano ratus.

— Kas tu? Paklause aiskiai skambas balsas.

— O tu pats kas? Paklausiau ir asz.

— Asz szio miszko sargas, atsiliepe balsas.

Asz pasisakiau savo pavardę.

— A, žinau! Tamsta namo važiuoji?

— Namu. Bet regi, kas per oras.

— Taigi baurus oras, atsake balsas.

Baltas, kaip sniegas žaibas nusviete miszko sarga nuo galvos iki kojų; akies mirksnyje smarkiai trenkė perkunas. Lietus papludo daug didesnis.

— Ne greitai pereis, tare sargas.

— Ka daryti!

— Asz galeciau tamsta in savo triobele nusivesti, kalbejo žodi po žodžio sargas.

— Padaryk ta malone.

— Siskis tamsta in ratus.

Sargas priejo prie arklio snukio; paėmė už apinasrio ir tinteles isz vietos. Pradėjo važiuoti. Asz laikiausi insikilyg laivas jurese. Vargzas bėis in ratu sedyne, kuri suposi arklys sunkiai vilko kojas, tėsčkindamas per dumblyna, slydo, klupo; sargas lingavosi pries jienas in deszine ir kaire, lyg kokia szmekla. Mudu važiuom gana ilgai; ant galo mano vadovas sustojo.

— Sčiaiup mes ir namie, ponuli, pratare jis rimtu balsu.

Vartai sugirgždejo, keletas szunyčzu eme sykii loti. Asz pakeliau galva ir prie žaibo szviešos pamaciau nedidele triobele viduryje plataus aptvertu kiemo. Pro viena langeli szviete slypnas žiburys. Sargas privede arkli iki prieangini ir pabelde in duris.

— Tuoj, tuoj, sukambejo laibas balselis, sutrepsejo basos kojos, užkaisztis sugirgždejo ir mergyte dvylikos metu, perjuosta miline juosta su lempute rankyteje, pasirode ant slengsezio.

— Paszvieš ponui, tare in ja sargas: O asz tamstos arkli nuvesiu po pastoge.

Istorija Apie... "AMŽINA ŽYDA"

Jo kelione po svieta ir liudimas apie Jezu Kristu.

Per paczta, 25 Centai.

Saule Publishing Company, Mahanoy City, Pa., U.S.A.

Mergyte dirstelejo in mane ir nuvejo in trioba. Asz nusokiau paskui ja.

Sargo triobele buvo vienas kambarys, pajudaves nuo dmu, žemas ir dykas. Nuplysze kailiniai kabojo ant sienos.

TARADAUKA

Nefoli nuo Rochestero, Randasi miestais,

Kaip ten žmonės gyvena, Tai jau luktant!

Beveik visi ten dirba sunkiai, Kad savo szejimynelia iszmaityti.

Bet yra tokiu kur ju motereles per dienas lebauja,

Dirbt ne nori, tinginiauja, Tiktai nori klausyt reidiujo,

Ir pas kaimynus žiureti in televiziz,

Ir po biski iszsigert.

Asz sakau kad dang tokiu ten galima rasti,

Nes ne reike toli jieszkoti, Žinoma, jeigu sarmatos turetu,

Tai pasitaisytu, Ir Gavenia užlaikytu.

* * *

Teisybe, kad gerai iszaukleti vaikai,

Yra darbu del visomenes, O iszauklejimas ju priguli nuo motinos,

Nes motina turi visados didesne intekme,

Del iszauklejimo ne kaip tevas. Bet iszauklejimo gerai savo vaikus.

Motina ne tik dirba del visuomeniszko gero,

Bet ir del savos užtvirtina laiminga senatve,

O jeigu vaikai ant senatves savo motinos negudodoja,

Atsako jai valgio, Ir da priverezia ja prie naminio darbo,

Tai yra priezaste negero iszauklejimo,

Koki apaike nuo motinos, Isz tosios priezasties,

Niekas neužginezy, Kad ateitis kožnos tantos priguli rankose motinos,

Todel Lietuviszkos motinos, Privalo stengtis idant juu vaikai,

Kol eina in mokslaine jaustusi Lietuviais.

Motinos privalo stoti ant sargybos.

Jaunos gentkartes, Nes kundikis iszaukletas Tautiszkoje Lietuviszkoje dvasioje.

Kožna motina privalo kalbėti, Su savo vaikais Lietuviszka, Ir naudotis isz kožno liuso laiko,

Idant supazinti vaikus su savo tauta ir kalba.

SKAITYKIT

SAULE PLATINKIT!

Ant snolo gulejo vienvamzde szandykle, kerteje kruva skuduru; du didoku puodu stovejo szale peeziaus. Szakalys dege ant stalo, liudnai pagaudams liepsnoti ir užgesdams. Pacziame kambario viduryje kabejo lopszys, priirizstas prie linges galo.

Mergyte užgesino lempute, atsisedo ant mažnes kodeles, ir eme deszine rankyte supli lopszeli, kaireja, szakali taisyti. Asz apsidairiau aplinkui szirdi man suspaude: nelinkma ineiti nakezia in prastuoliotrioba. Vaikelis lopszelyje kvepavo sunkai ir greitai.

— Argi tu ezia viena? Paklausiau asz mergytes.

— Viena. Pratare ji vos permanomai.

— Tu sargo dukte?

— Sargo. Praszabždejo ji.

Duryz sugirgždejo ir sargas palenkes galva, inženge per slengsti. Jis pakele lempute nuo aslos, priejo prie stalo ir užžibino ja.

— Gal tamsta nepriprate prie szakalio? Prakalbejo jis ir papurte galva.

Asz pasižurejau in ji. Refai teko man matyti tokiu vyru! Jis buvo augšto ugio, placziu peeziu, liemeningas, kaip ažuolas. Isz po szlapiu marszkinu puole in akis jo galingi raumens. Juodi usai dabino jo rimta ir drasu veida; isz po suaugsiu placziu antakiu narsiai žiurejo nedideles rudos akys. Jis truputi insireme rankomis in szonus ir atsistojo priesais mane.

Asz padekavojau jam ir paklausiau, kaip jis vadinas.

— Vardas mano Jurgis, atsake jis; bet žmones pramine mane Vilku.

— A, tai tu Vilkas?

Asz da akyliu pažiurejau in ji. Asz buvan jau girdejes pasakojimus apie miszko sarga Vilka, kurio visi aplinkiniai sodieciai bjojo lyg ugnies. Jie kalbejo, kad da nebuvė ant svieta tokio bauraus sargo: Glebelio žabu neduos pasivogti; visuomet, nors pats vidurnaktis butu, ne nepasijusi kaip ant taves užpuls, ir tuokart ne nemegink prieszintis, — stiprus, girdi ir guvus, kaip velnias. Ir niekuo prie jo neprišimelisi: Ne ariekla, ne pinigais; niekaip jo neprivilosio. Jan ne karta geri žmones rengeši jam gala padaryti, bet ne, negali.

— Mat, kaip snekejo aplinkiniai sodieciai apie Vilka.

— Taip, tai tu Vlkas, atkartojan asz: Girdejan, vyruti, apie tave. Sako, tu niekam ne nuleidi.

— Priederme savo atlieku, atsake jis rimtai: Nepridera pono duona dykai valgyti.

Jis iszstrauke isz pajuostes kirvi, atsitupe ant aslos ir eme skaldyti szakalius.

— Ar gi tu be paczios? Paklausiau asz jo.

— Taip, atsake jis, ir smarkiai kirtu su kirviu.

— Ar tai ji mire?

— Ne, taip, mire, — pridure jis ir nusigreze.

Asz nutilau; jis pakele akis ir žvilgterejo in mane.

— Ezia buvo atsisukes vienas miesezionis, tai su juos iszsilvilko, skaudžiai nusijuokdamas, tare jis. Mergyte akis nuleido; vaikelis pabudo ir suriko; mergyte priejo.

— Szia, duok jam, prakalbejo Vilkas, kisdzdamas jai in ranka sutepta rageli, sčiaiup, ir

ji pamete, trauke jis toliaus pusbalsiai, rodydams ant vaikuezio.

Jis nuejo iki duru, sustojo ir atsigreze.

— Gal tamsta, pradėjo jis: Musu duonos neprates valgyti, o asz tik duonos turiu.

— Asz nealkanas.

— Tai kaip tamstai patinka. Asz užkaiciau vandens, bet neturiu arbatos. Eisiu, pažiuret ka veikia tamstos arklys.

Jis iszejo, trinktelejes durimis. Asz antra karta apsidairiau po vidu. Trioba pasirode man da liudnesne nekaip pirma. Kartus kvapas atvesusiu dmu eide man gerkle. Mergyte nesijudino isz vietos ir nekele akiu augstyn; tik laikas nuo laiko stumde lopszeli ir bailiai trukeziojo ant peties nusileidziancius marszkinelius; jos nuogos kojelles kabejo nesijudindamos.

— Kuo tu vardu? Paklausiau asz.

— Vierute, pratare ji, da labiaus nuleisdama žemyn savo liudna veidelį.

Sargas inejo in vidu ir atsisedo ant snolo.

— Lietus lianjasi, tare jis truputi patylejes: Jei ponas liepsi, asz iszvesin tamsta isz miszko.

Asz atsistoju. Vilkas paeme szandykle ir apžiurejo ja.

— Kam ji? Paklausiau asz.

— Miskze siauczia. Pas Kumelkalni kerta medi, pridure jis, pažiurejes in mane.

— Ar gi isz ezia girdeti?

— Nuo kiemo girdeti.

Mudu iszejom dviese. Nustojolyje. Netoliese da besistumd juodos kruvos debesu, retkarcziais szvystels ilgi žaibai; bet stacziai ant musu galvu buvo matyti kur-ne-kur tamsiai melynas dangus; žvaigzdes žibejo pro skystus, greitai lekiancius debeselius. Medžiu pavidalai, lietas aptaszkyti ir vejo sujudinti, skyesi isz tampos. Mudu emeva klausytis. Sargas nusieme kepure ir pakreipe ausi.

— Žio, žio kur, pratare jis greitai ir iszfiese ranka: Mat, kokia naktele iszsirinko.

Asz nieko negirdejan, kaip tik szlamsejima lapu. Vilkas iszvede arkli isz padangtes.

— Bet taip gali nusiduoti, pasake jis balsiai: Asz ji praziopsosiu.

— Asz su tavim drauge eisiu, ar nori?

— Gerai, atsake Vilkas ir pastume arkli atgal; mudu ji bežiurint sugusiva; paskui asz tamsta palydesiu. Eiva!

— Mudu iszejome. Vilkas ejo pirma, asz paskui ji. Dievai ji žino, kaip jis kelia pažinojo, bet jis sustadavo tik retkarcaisiais ir tai tik paklausyti, iszkur eina kirvio balsas.

— Mat, murmejo jis sau po nosim: Ar girdit? Ar girdit?

— Bet kur? Klausiau asz.

Vilkas trukeziojo peezius. Mudu nusileidome in iszdziuvsi opeli, vejas nutilo ant valandeles. Retai kirvio kireziai pasieke or mano ausi. Vilkas žvilgterejo in mane ir linkterej galva. Mudu ejome toliaus per paparezius ir dilgynes. Pasigirdo duslus ir ilgas braszkejimas.

— Pargriove. Suniurnejo Vilkas.

Tuo tarpu dangus vis ejo giedryn, miszke vos-vos eme szvisti. Mudu ant galo iszsiriotome isz upelio.

— Palank tamsta ezia, tare pasziazdžoms sargas, susilenke ir, pakele ngstzyn szandykle, pranyko tarp kulynu.

Asz emiau klausytis isztempes ausis. Per nenustojanti vejo užima buvo lyg girdeti netoli silpni balsai: kirvis atsargiai kapojo szakas, ratai girgždejo, arklys prunkszte.

— Kur? Sustok! Staiga lyg griaute sugrove geleziniis Vilo balsas.

— Kitas balsas suriko vergsmingai, kaip kizkzis. Prasidejo imtynes.

— Ku-ur, ku-ur! Reke Vilkas uždusdamas: Neizsisuksu.

Asz szokau begti in ta szali, ir bežiurint atsiduriau pas juos. Pas nukirsta medi, ant žemes, krutejo sargas; jis laike užgules vagi ir suko jam diržu rankas ant nugaros. Asz prisidartinau. Vilkas pasikele ir pastate vagi ant koju. Asz pamaciau szlapiu sodieti, apsidengusi skudurais. Menka kumelele pusiau pridengta kertuotu plausziniu apdangalu stovejo ezia-pat su ratais. Sargas nekalbejo nei žodžio; sodietis taip pat tylejo ir tik galva krate.

— Paleisk ji, sznipsztelejau asz in ausi Vilku: Asz užmokesiu už medį.

Vilkas tyloms pagriebe arkli už kareziu kaire ranka: deszineja jis laike vagi už diržo.

— Na, judinkis, verszi! Suniurzejo jis ruseziai.

— Kirvuka sčiaiup, paimek: Melde sodietis.

— Jis neapraps! Tare sargas ir pakele kirvi.

Mes pasijudinome isz vietos. Asz ejau užpakaleje. Lietelis eme vel dukti ir netriskus pradėjo pulsti srovemis. Vargiai mes atsiekeme sargo trioba. Vilkas paliko sumtaju kumelele viduryje kiemo, insivede sodieti in trioba, atleido jam truputi dirža ir pasodino ji kerteje. Mergyte, kuri buvo užmigus szalia pakuros, paszoko ir nusigandus, netardama ne žodžio, eme ant mus žiureti. Asz atsisedau ant snolo.

— Bet gi ir lyti eme, tare sargas: Teks tamstai luktereti. Ar nenori prigulti?

— Dekui.

— Asz ji del tamstos in kamaraite uždaryciau, tese sargas, radydams in sodieti: Tik, mat, užkamisztis.

— Palik ji ezia, tegul jis sedi, pertraukiau asz Vilka.

Sodietis dirstelejo in mane skersomis. Asz ryžausi, kad ten ir kazin kas butu, iszvaduoti vargsza. Jis sedito nesijudindams ant snolo. Prie lemputes szviesos asz galejau matyti jo liesa, rukszleta veida, nudribusias rudas blakstienas, nerimanstingas akis, sudziuvusias rankas. Mergyte atsiguile ant grindu pas paezias tevo kojas ir vel užmigo. Vilkas sedito prie stalo, pasiresmes galva ant ranku. Svirplys svirpe per langus; mes visi tplejome.

— Jurguti, prakalbejo staisga sodietis dusliu drebaneziu ir balsu, ar girdi? Jurguti.

— Ko tan reik?

— Paleisk.

Vilkas tylejo.

— Paleisk. Mat, badas, paleisk!

— Pažystu asz jus, ruseziai atsake sargas: Jusu visas sodzius toks, vieni vagys.

— Paleisk! Melde sodietis: Uredas, suede žio-kaip, paleisk!

Suede. Vogti niekam nevalia.

— Paleisk, Jurguti! Nepražudyk. Jusu ponas, pats žinau, sues žio-kaip.

Vilkas nusigreze. Sodietis drebejo, tartum ji drugys kratite. Jis lingavo galva ir dusavo.

— Paleisk, atkartojoji, jis, neiszpasakytai nusimines; Paleisk, susimildamas, paleisk!

Asz užmokesiu žio-kaip. Badas verte, vaikueziai cypia, pats žinau. Sunku, žio-kaip einasi.

— Bet vis tik, neik vogti.

— Kumelele, tese sodietis: Kumele bent, nors ja bent, vienintelis gyvulelis ir tera, paleisk!

— Sakau, negalin. Tai darau ne isz savo valios: nuo manes reikalauis. Jumis valios duoti ir netinka.

— Paleisk! Vargas, Jurguti, vien vargas, paleisk!

— Žinau asz jus!

— Bet paleik!

— Bet ka su tavim ezia kalbėti; sedek ir tylek, o kad ne, tai žinau mane! Nematai, ar ka, pono?

Vargzas nuleido galva žemyn. Vilkas nusizioryavo ir pasidejo galva ant stalo. Lietus da vis nesiliove. Asz laukiau, kas bus.

Staiga sodietis iszstiesie. Akys jo dege ir veidas buvo užkaites.

— Na, te, esk, te, užsirykte! Riktelejo jis, primerkes akis ir perkreipe lupas: Te, galvažudyj prakeiktas; gerk Krikszezonio krauja, gerk!

Sargas atsigreze.

— Tau sakau, tau, judozian, kraugeryj, tau!

— Ar tu girtas, ar ka, kad užsimanai keikti? Isziare sarga nusistebejes. Ar isz galvos iszejei, ar ka.

— Girtas! Bene už tavo pinigus, velnia prakeiktas, žverie, žverie, žverie!

— O tu, asz tau.

— O man kas? Vis vien pražuti, ka asz veiksiu be arklio? Nutvatyk. Vienas galas; ar badu ar teip, vis tiek. Težina viskas: pati, vaikai, tedvesia visi. O tave, palank atsieksime!

Vilkas atsisetijo.

Muszk, muszk, suriko sodietis inirszusiu balsu: Muszk, sčiaiup, sčiaiup, muszk.

Mergyte skubiai paszoko nuo grindu ir iszverte akis ant jo.

— Tiez! Lyg griaute sugriove Vilkas ir ženge du žingsniu.

— Liaukis, liaukis, Jurgi, neisztvirian asz tylejes: Tegul jis sau.

— Netylesiu, reke toliaus nelaimingas žmogus: Vis tiek, kaip nudvesti. Kraugeryj tu, žverie! Ar nenijos taves giltine? Palank, neilgai tu ezia pilva pusi. Pasmangs tave, velnia, palank!

Vilkas pagavo ji už peties. Asz szokau vargsziui pagalbon:

— Nesikizski tamsta! Suriko ant manes sargas.

— Asz nebueziau nusigandęs jo grasinimo, ir jau buvan keles ranka, bet turejan begalo nusistebeiti. Vilkas vienu truktelejimu nutrauke nuo sodiecio ranku dirža sueziupio ji už apikakles, užsmange jam kepure ant akin, atidare duris ir isztume ji laukan.

— Eik velniop su savo arkliu! Suriko sargas jam paskui, bet žiurek, pakliusi tu man kita karta.

Vilkas sugryžo triobon ir eme grioztis kerteje.

— Na, Vilka, isztariau asz ant galo: Asz stebiauosi isz taves, tu, mafau, puikus vyras.

— E, ka ezia tamsta, pertrauke jis mane, apmaudams: Tik nepasakok, meldziamas. Asz jau tamsta palydesiu. pridure jis: Matyt, tamsta nesulauksi giedros.

Ant kiema subelde sodiecio ratai.

— Mat, iszsibarszkino! Sumurmejo jis: Parodysiu asz jiems!

Po puses valandos Vilkas atsisveikino su manim miszko pakrasztyje. — GALAS.

Atsimink! Mielas Skaitytajai kad nuo taves priklausu "Saules" ateitis: Ar ja skaitysi, ja indomausies, ar laiku atsilgyinsi, ar ja paremsi!

Ant Gavenios

No. 198 Gromata arba Muka musu Iszgarytojaus Jezuso Kristuso, peraszta isz gromatos rastos grabe musu Iszgarytojaus Jeruzolime 10c.

No. 201 Istorija apie Amžina Žyda. Jo kelione po svieta ir liudymas apie Jezu Kristu 20c.

No. 202 Novena, Stebuklingo Medaliko Dievo Motinos Garbei 15c.

No. 194 Trumpas Katekizmas pagal iszguldima Kun. Piliausio, su nekuriais naudiniiais padejimais 35c.

No. 196 Stacijos arba Kalvarija, 15c.

No. 197 Graudus Verksmai arba Pasibudinimas prie Apimlinimo Kanczios Viesz. Musu Jezuso Kristuso. Knygte reikalinga ant Gavenios, pagal senoviszka buda 15c., pagal Nauja buda 25c.

No. 203 Treťininkiu Seraphiszkas officium 15c.

Užsisakant knygas, reikia paminti tik numeri. Pinigus siuskite per paczto Postal Note Money-orderi arba Express Money orderi. Nepamirskite dadeiti 10 c. ekstra del prisiuntimo kaszt

Žinios Vietinės

— Seređoj pripuola Sv. Juozapo, patrono musu Lietuviškos parapijos. Pamaldos prasides Utarninke, 7-ta valanda vakare, o Kunigas Juozapas Neverauskas, vikaras iz Sv. Vincento parapijos Girardvilles sakys pamoksla. Izpažintis bus klausoma Utarninke po Niszarpu ir Seređos rytą nuo 7-ta val. Seređoj Sv. Miszios bus 7, 8, ir 9-ta val. Szvento Juozapo Atlaidai bus szvečeziamai ir giszkilmingai ir garbingai.

— Seređoj taipgi pasninkas. Tautines Vardines: Prutenis. Ir ta diena: 1917 metuose Kongresas pripažinst darbininkams asztuoni valandu darbo diena; 1367 m., Lietuviai sugriove Kryževiu pilis, — Kaustaiten ir Splitten.

— Ketverge pripuola pirmas Pavasario diena. Taipgi Sv. Cuthberto ir Sv. Jokimo, o Tautines Vardines: Žilbartas. Ir ta diena: 1918 m., Karo Sztabas laiko pirmą posedi, Prezidentui Vilsonui vadovaujant; 1943 Lenku valdžia tremtyje pranesza kad Vokiečiai Naciai yra iszžude trisdeszintis penkis tukstanczius Žydu penkiuose Lenkijos miestuose; 1514 m., Rusai paverže izs Lietuviu Smolenska.

— Petnycejoj pripuola Sv. Benedikto, o Tautines Vardines: Lingaila. Ir ta diena pasninkas. Taipgi ta diena: 1933 m. Prezidentas Fr. D. Rooseveltas surenge valdžios darbus del ezverties milijono jaunu vyruku, kurie neturi jokio darbo; 1906 m., Vilniaus dvasizkoje semiarijoje pradeta mokinti Lietuviu kalbos.

— Sirgdama ilga laika, sena gyventoja, Cecilija Stakoniene, nuo 28 So. 10-ti uly, numire Nedelioj vakare, Danville ligonbutyje. Velione gime Lietuvoje. Jos vyras Petras mire 1946 metuose. Paliko dideliame nuluidime: trys dukterys: Margareta, pati Chas. Masington, izs Philadelphia, Pa.; Ona, pati And. Wahalec, Coles; Prane, pati Alberto Wysockio, mieste; tris sunus: Juozas, izs Detroit, Mich.; Antana ir Jona, mieste, taipgi 8 anukus ir 4 pro-anukus. Laidotuves invyks Ketverge, su Sv. Misziomis, Sv. Juozapo bažnyčioje devinta valanda ir palaidos in parapijos kapines. Graboriai Oravitz laidos.

— Ketverge, Kovo (Mar.) 20-ta diena, 6:30 valanda ryte, iszvažiuos in Wilkes-Barre, Pa., 11 vyrukai, kurie likos pasaukti del karizskos tarnystos. Žemjau paguodame vardus tuju kurie aples isz: Mahanoy City: Robert Brill, Joseph Polli Jr. New Boston: Warren Davis. Maple Hill: Francis Gustities. Frackville: John Shapkovsky, James Sarra. Girardville: Jack O'Connell. Webbster Heine, Jr. Connetton: John Ryan. Ashland: Roy Allison. Kaska: Frank Bofesfski.

Shenandoah, Pa. — Laidotuves a.a. Antano C. Vinskaičio nuo 215 So. Main uly, invyko Petnycejos rytą, su apiegonis Szvento Jurgio bažnyčioje devinta valanda, ir pa-

laidotas in parapijos kapines. Graborius / Vincas Menkevičius laidojo.

Minersville, Pa. — Keturdeszimtes Atlaidai Szvento Prancizkaus Asyžeczio bažnyčioje, Minersville, Pa. Marijonas, Kunigas Juozas Macziulionis sako pamokslus. Minersvilles Lietuviu bažnyčia labai gražia pertaisyta ir visas pryzskais naujas.

Philadelphia, Pa. — Philadelphia's naujas Arkivyskupas paskelbe kad visiems Katalikams nera pasninko Panedelyje, Sv. Patriko, airisziu Globejo dienoje. Ir daug kitu dieceziu Vyskupai ir Arkivyskupai panasziai paskelbe, kad butu galima tinkamai szito Airisziu Globejo diena apvaiszczioti ir paszvesti.

North Clinton, Iowa. — Senas gyventojas, Andrejus Janavicius (Andrew Johnson), 81 metu amžiaus, kuris gyveno pas savo ženta ir duktere ponas Harry Adolphsen, nuo 211 Third Ave., pasimire Kovo pirmą dieną 1952 m., sirgdamas tik trumpa laika. Velionis gime Lietuvoje, Lapkriczio 3 diena 1870 metuose, o Gegužio men., 1890 m., apsivede su Jozefina Kalvinskaitė. Atkeliavo in Amerika 1904 metuose in Boone, Iowa ir taipgi gyveno mieste Waterloo, Iowa. Jo pati mire 1948 metuose. Velionis paliko dideliame nuluidime, du sunus: Juozas Johnson izs Waterloo, Iowa ir Bruno Johnson, Chicago, Ill.; trys dukterys: H. Adolphsen izs Clinton, Iowa; G. VanderBeke ir panele Zuzana Johnson izs Davenport, Iowa.

AIRISZIŲ DIENA NEW YORK

NEW YORK, N. Y. — Daugiau kaip septynios deszintis penki tukstancziai sunu ir dukteru Airijos marsziavo parodoje ant Fifth Avenue New York mieste.

Szitie Airisziai, po Szvento Patriko globa marszuoja, nepaisant ar giedra, szalna, lietus, sniegas ar didžiausios pūgos.

Visi tie parodininkai marszavo per szeszias valandas. Daugiau kaip trys szimtai atskiru ir invairiu Airiszkų drangvyscziu da'vyvavo szitoje parodoje kuriu tarpe buvo veteranu, kariszkų ir katalikiszkų draugiju atstovai.

Daugiausia buvo Kataliku. Ir tai suprantamas dalykas, nes beveik visi Airisziai yra Katalikai. Policijantai ir ugniagesiai prisidejo prie szitos milžiniszkos parodos.

Parodos teisejai buvo ant Szvento Patriko Katedros laiptu. Teiseju ir žiurovu tarpe buvo Szvento Patriko Katedros Kardinolas Spellmanas, Los Angeles Arkivyskupas J. Francis A. McIntyre ir Springfield, Mass., Vyskupas, Christopher J. Weldonas.

Sziais metais Airisziams su-eina szimtas ir keturi metai nuo pirmos Szvento Patriko parodos, kuri invyko szitame New York mieste.

SKAITYKIT
„SAULĖ“
PLATINKIT

RUSAI GERINASI VOKIECZIAMS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

vietu kareiviu ir slaptos policijos agentu, tiek daug Vokieciu balsavo priesz Komunistus, kad patys Sovietai buvo priversti iszmesti tukstanczius priesz Komunistiniu balsu, kad turetu gana savuju laimeti rinkimus.

Sovietu Rusija gal dar gali apdumti akis Amerikiečiams, bet jau ne Vokiečiams. Patys Sovietai ta prisipažinst ir gerai supranta kad jiems gresia gyvas pavojus ta valanda, kada jie isz czia savo armijas isz-sitrauks.

Su devyniais milijonais pabegusių nuo Komunistu Vokiecių susidaro puiki progą suverti mažiausia dvyliką Vakarų Vokietijos armijos divizijų. O Amerikos pinigai szitas divizijas gali padaryti tikrai galinčias ir Rusijai pavojingas.

Rusija visa tai labai gerai žino, ir už tai dabar jau praszo dar kitu derybu. Už tai Andrei Gromyko dabar jau lipsniau ir szvelniau kalba ir taip nestraksineja.

Rusija czia nori kelia užkirsti, neleist Vokiečiams apsiginkluoti, neleist Vokietijai in Europos Armiju Vieniye.

Sovietai dabar įsieszko kaip nors Vokiečiams atkalbinti nuo Vakariniu tautu. Jie rengiasi, bet ka Vokiečiams prižadeti. Jie gerai žino kad Vokiečiai reikalauja sugrazinima jiems Saarland kraszto. Jie teipgi gerai žino kad Prancuzai tam prieszinas. Už tai, visai nebutu dyvai įeigu dabar Sovietai nepasiulintu Vokiečiams ta Saarland kraszta ir paskui sa-kytu kad vien tik Prancuzija ir kiti Vakarinei krasztai nesutinka. (Sovietai labai megsta kito turta atiduoti ar iszdalin-ti).

Mes nesakome kad taip bus, bet tik apmanstykite kas butu įeigu Stalinas dabar pasiulintu Vokiečiams ne tik Pietines Vokietijos da'is, bet ir visa Lenkija, kurios visi mes žinome jis visai nepaiso? Ar tai nebutu baisi Vokiečiams pagunda?

Ar, isz kitos puses Stalinas galetu intikinti Vokiečius kad vien tik Amerikiečiai rengiasi in kara, kad tik Amerika grasiną, ir kad ta Amerika per toli, kad ta Amerika nori vel karianti ant Vokietijos žemes priesz Sovietus, kad tokis karas vel sunaikintu Vokiecių žeme? Ar dang Vokiecių neiszsigtat ir nutartu nieko nedaryti?

Sovietai visa tai labai gerai žino, Vokiečiai visa tai labai gerai žino. Bet visa tai teipgi labai gerai žino ir musu Amerikietis, Europos Armiju vad, Generolas Dwight D. Eisenhoweris.

Kaip tik už tai Generolas D. Eisenhoweris taip tankiai atsilanko pas Vokiečius, kaip tik už tai musu szeszios divizijos Europoje vieszai rodo savo įiegas, už tai musu kariszki

„NOVENA“
Stebuklingo Medaliko
Dievo Motinos Garbei,
per paczta 15 Cts.
Saulė Publishing Co.,
Mahanoy City, Pa. - U. S. A

laivai plaukia in Europos krasztus, už tai musu bombesziai ir kariszki eroplanai lekia virsz Europos didžiausiu miestu.

Generolas Eisenhoweris su savo palydovais ir su savo armijomis nors dalinai atitaisys musu durnu diplomatu padarytas klaidas.

Geriausias priparodinimas kad Generolas Eisenhoweris savo darba gerai dirba yra tai kad dabar jau Ponai Stalinas, Molotovas ir Gromyko vel ima szauktis ir praszytis kitos Keturiu Didziuju Konferencijos, kurios jie pirmiau visai nenorejo. Jie mato kad jie daugiau nuveiks, daugiau laimes per diplomatu konferencijas, negu per susikirtima su tokiu žmogumi kaip Generolas Eisenhoweris.

Karas už Berlyną ir Vokietiją jau prasidejes ir mums gerai sekasi su Generolu Eisenhoweriu vadovybeje. Kad tie musu diplomatai ir klapeziukai isz Vaszingtono vel neinskisztu ir vel viska nesuardytu.

KONGRESO PRIIMTU TARPUSAVIO SAUGUMO INSTATYMAS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

Kaikurios Tarpusavio Instatymo straipsniu daly yra sukelusios gyva susidomejima, bet pagrindine mintis iszreisktiama paczioje pradzioje, „da labiau skatinti Europos ukini bendradarbiavima ir politines federacijos sukurima.“

Toliau instatymu deklarujama Kongreso valia, kad krasztuose in kuriuos slunzczinama Amerikiecių pagelba, laisvai galetu tujoti „Free Enterprise“ biznis ir „ten kur galima, butu remiamos ir ugdomos laisvosios darbo unijos.“

Viena instatymo dali susilauke ypatinga viesumos susidomejimo. Tai buvo karines pagelbos Europai priedelis, kad nedaugiau kaip 100 milijonu doleriu butu paskirta remimui „tam tikru“ asmenu tebegyvenancziu arba jau pabegusių isz Sovietijos, Lenkijos, Cekijos, Vengrijos, Rumunijos, Bulgarijos, Albanijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos, ir kitu Komunistu valdymu krasztu, kad „szie asmenys susiture in karinius dalinius talinkinkautu Sziaures Atlanto Instatymo rajone, ir tuom pacziu prisidetu prie Jungtiniu Amerikos Valstybiu saugumo užtikrinimo.“

Jungtiniu Tautu paskutiniojo sesioje Paryžiuje, Sovietai labai pludosi, kad tuomi užpuolimai kieszai in SSSR vidaus reikalus. Nors JAV-bes ir yra pasaulio laisvųjų tautu ginklinczia ir vyr. bustine Tarpusavio Saugumo instatymo, pasisekimas priklaus nuo visu tautu bendradarbiavimo.

Delfo instatyme patikslinama, jog pagelba bus duodama tik tiems krasztams, kurie visomis iszgalemis prisidesia prie visu sanjungiuku bendru pastangų atremti busimaji ir esamaji užpuolika.

Pagal paskelbtą State Departamento broszura, Tarpusavio Saugumo Instatymo balandas atrodo sekancziai:

Karui skiriama 5,780 milijonu doleriu, o ukinei pagelbai 1,440 milijonu doleriu isz ku-

riu dalis atitenka technikei paramai. Sziu milžiniszku sumu finansinai metai baigiasi 1952 metu Birželio 30 diena (Indomu pastebeti, jog praejusiais metais JAV-bes karinei pagelbai iszleido 5,300 milijonu doleriu, o ukinei 3,000 mil.) Atskirai 100 milijonu atiteko Ispanijai, kuriai pagal prezidento nuozijuara bus siuncziama tiek karine tiek ekonomine pagelba.

Europai Tarpusavio Saugumo Instatymas buvo duosniausias Eisenhowerio vadovaujamas Europiecių baigiamos formuoti daly gavo karines pagelbos už 4,818 milijonu doleriu, o ekonomine pagelba at-sejo 1,022 milijonu žaliuju.

Mažesne, bet atskira karines ir ekonomines pagelbos programa buvo parengta Artimiesiems Rytams, Azijos ir Pietu Amerikos krasztams.

Graikija, Turkija, Iranas, Art. ir Viduriniai Rytai (visi krasztai in pietus nuo Sovietu „rojaus“) jiems „dede Samas“ pasiunte ginklu ir kitu kinu kariniu „prajovu“ už 393 milijonus dolerius. Ukines pagelbos programa buvo suskirstyta sziam regionui kiek kitaip. Iranas, su savo kaimynais laisvosios Afrikos tautos — Libija, Liberija ir Abisinija, visos kartu gauna ukines Amerikiecių pagelbos už apie 160 milijonu doleriu. Tuo tarpu Turkija ir Graikija sziau atžvilgiu priklauso ir priskiriama Europai isz kuriai skiriamu fondu jos atsiims savąja dali.

535 milijonu doleriu suma skiriama „demokratines ginkluotoms pajiegoms“ kovojanczioms su Komunistais Indokinijoje, Malayuose, Filipinuose, Formozoje ir kituose Azijos krasztuose, kurios nuosirdziai prisideda prie laisvojo pasaulio sustiprinimo (Karine pagelba Pietu Korejai turi savo atskaita US Army skir-tam biudžete). 237 milijonu žolsvųjų suma ingalino, pagal TSI, visa eile Azijos tautu insigyti reikalingus joms inrančius, maszinas ir apmoketi technike pagelba.

Pietu Amerikos valstybiu ginkluotuju pajiegu apmokymui, „tam tikriems szios hemisferos (pusiskirtulos) uždaviniams“ TSI instatymas skiria 38 milijonus. Technikes pagelbos programai, kuri jau vykdoma nuo pat 1945 metu, papildomai TSI paskyre 21 milijonu doleriu suma.

Peržvelgus Tarpusavio Saugumo Instatymo paragrafus, dalyuose jaučiasi viltis, kad tvirtai ant savo koju atsistojes laisvasis pasaulis musu žmonijai pajiegs iszsaugoti taip sunkiai jos iszskikovta laisve ir visuotino progreso palikima. —C.

ISZ PAVERGTOJE TEVYNEJE

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

nims tera tik 3 taburetes, 1 stalas, o ir tas pats —vos su viena koja. Neužtaisytos durys, nera net kablo, kuriuo butu galima jas užkabinti. Grindyse plysziai, languose truksta stiklu. Komendantas Aronoviczius dar sziaudien vis žada tuos trukumus paszalinti, o fabriko dir. Sielianovas visai nelanko darbininku bendrabucziu, nors abu skelbiasi, jog taip rupinasi darbo žmonemis, kaip niekas. Tokiu pavyzdziu yra ir

daugiau.

— Ir Lenkijos istorikai gavo isz Maskvos insakyma kiek galint greicziau pritaikyti visa Lenkijos istorija prie liaudies demokratijos svarbiausiu dalyku. Lietuvoje tai jau seniai padaryta. In Lenkija taip pat nuolat vezama Rusu mokytoju. PIA Nr. 4/52 pranesza, kad Vilniuje pradeta spausdinti „Krasnaja Zvezda.“ Spaudžiama trimis kalbomis: Rusu, Lietuviu ir Lenku.

VLIKO ir VT pirmininkas M. Krupavicius pasiunte telegrafiszkaiz užuojauta karalienei Elzbietai II-jai del karaliaus Jurgio VI mirties ir atskira telegrama pasveikino naująja karaliene.

Vasario 16 diena, proga Vokietijoje per Bavaru ir LE radiofonus Munchene, karini Amerikiecių siustuva Stuttgarte, Sziaures Vakarų Vokietijos ir kitus radijus duodami apie Lietuva ir jos laisvinimo akcija praneszimai, per kuriuos zodi tare VLIKO, VT Tarybos nariai ir kiti Lietuviu veikejai. Vasario 16 d., proga VLIKas daro tradicini priemiama Reutlingene, in kuri, be VLIKO ir VT nariu, taip pat pakviesti Amerikiecių, Prancuzu, Vokiecių, Latviu ir Estu Atstovai.

Vokiecių radiofonai Vasario 16 d., taip paminejo: 1—Stuttgarto Sudd. Rundfunk Vasario 15 d., (penktadieni) serijoje „Von Tag zu Tag“ 19.45-20.05 val. transliavo Z. Ivinskio kalba ir Lietuviszka muzika. 2—Vas. 16 d., 21.20-21.30 AFN (American Forces Network), karinis Amerikiecių siustuvas Stuttgarte, dave savo praneszejo kalba ir Ciurlionio ansamblio dainu pyne. 3—Radijas Free Europe Vasario 16 d., 18.05-18.15 dave Vengrizzkai, Cekiszkai ir Slovakiszkai praneszima apie Lietuva, o 22.05-22.50 Lietuvos vizsku liaudies dainu (isz ploksteliu) koncerta. 4—Bayrischer Rundfunk Munchene Vasario 16 d., serijoje „Zeit-funk“ dave 18.30-19.00 interview. 5—Hamburgo, Kolno ir kt. radiofonai Vasario 16 d., taip pat paminejo, del programos susitare su PLB Vokietijos kraszto valdyba.

— ALTas jau pradejo szimetini laisves vaju 100.000 doleriu Lietuvos laisvinimo darbus surinkti. Tuo reikalu drauge su ALTu taip pat paskelbtas ir VLIKO atsiszaukimas in JAV Lietuvius.

Gantosiomis isz JAV žiniomis, Lietuvos nepriklausomybes szventes proga ALTo atstovus su Lietuviu delegacija priims svarbus Amerikiecių veiksniai Vaszingtono.

VLIKO ir VT Latviu egziliu veiksmu vardu Vasario 16 d., proga pasveikino Latviu vysk. J. Rancans, drauge visiems Lietuviams tremtiniams palinkedamas juo greicziau atgauti nepriklausomybe.

Vasario 16 d., 17.30-17.45 tangomis 42,22 - 48,39 ir 41,44 Prancuzu Paris radiofonas sutiko duoti specialia Vasario 16 d., proga emisija, skir-ta in Lietuva.

Vasario 16 d., akto signataras prel. K. Szaulyš savo 80 m. amžiaus sukakties proga gavo isz viso pasaulio Lietuviu daug sveikinimu. Už VLIKO ir VT Pirmininko jam pasiusta

sveikinima atsiunte nuosirdzia padeka, drauge nupasakodamas ir savo dabartine veikla. Ryszių su sukaktimi buvo pakviestas kalbėti in Lugano radio stoti ir tare savo samprotavimus apie pilietines samzines kvotima.

— Prof. J. Brazaitis JAV se pakviestas pagrindiniu praneszeju in ALTo, Czikagoje ruosziama Vasario 16 d., minejima ir pasake kelias vieszias kalbas apie Lietuvos laisvini-mo veiksmu veikla.

— LE Patariamoji Lietuviu Grupe yra sudariusi isz K. Bielinio, M. Tolisziaus ir V. Vaitiekuno Lietuvos sienu studijoms organizuoti komisija, kuri, bendradarbiaudama su Prof. K. Paksztu ir ats. pulk. Andriumi, rupinasi iszleisti nauja Lietuvos žemelapi. Taip pat projektuojama iszleisti veikalą, kuris etniniu, istoriniu, kulturiniu, juridiniu ir kt., atžvilgiais pateiktu iszsamiu duomenu Lietuvos teisems in Mažaja Lietuva pagristi. Lietuvos vakarinei sienai nustatyti ir prieszu propagandai atremti. Tai bus stambus kolektyvinis darbas. Imtis iniciatyvos pakviestas Prof. Z. Ivinskis. Bendradarbiais numatomi Prof. K. Paksztas, A. Mažiulis, M. Toliszius, Prof. D. Krivickas ir t.t.

Pereita Vasara isz Lietuvos per Szvedija prasiverže in laisvajį Vakarų pasauli Lietuviai žvejai, atvyke in JAVes ten pradeda lankyti stambenes Lietuviu kolonijas. Pirmiausia jie dalyvaus Vasario 16 d., suruosztuose pagrindiniuose minejimuose New Yorke ir Czikagoje.

Prie Stuttgarto radiofono suorganizuoti pasikalbejimai, kur diskutuojami invairius dalykai. Juose dalyvanja Rytu ir Vidurio Europos pavergtu tautu atstovai. Vasario 6 dienai buvo suruosztos diskusijos mažuju ir didziuju tautu nacionaliniais klausimais, kuriuose, iszdestydamas Lietuviszkas tezes, aktyviai dalyvavo ir prof. Z. Ivinskis.

SUSTABDE STRAIKAS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

nors klaida padarysiu,” jis sake.

„Asz nepaisau nei apie jus, darbininkus, nei apie tu laivu sanvininkus. Nam tik rupi geri santykiai tarp darbininku ir darbdaviu. Asz labai norecziau jums pasakyti, kad czia yra jusu tiesa, bet asz negaliu, už tai kad jus czia esate klaidoje. Už tai, gryszkite in savo darbus.“

Kunigas darbininkams paaiszkino kad darbininku unija ir kompanija buvo du sykiu susitare ir sutike, kad per derybas netus jokių straiuku. Ir darbininkai turi iszlaikyti savo vadu žodi.

PREZ. TRUMANAS PASAKE PRAKALBAS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

už tai mes dabar ginkluojamies ir rengiamies palaikyti laisva svieta.”

Pirkie U. S. Bonus